

Beleidsnotitie 2007-20017, de VBMK zet de deuren open

Aanscherping van beleidsuitgangspunten voor de komende tien jaar

De VBMK viert in 2006 het feit dat de vereniging 25 jaar bestaat. Reden voor het bestuur zichzelf opnieuw af te vragen wat de bestaansredenen van de VBMK is en welke rol de vereniging moet pakken in de jaren na de jubileumviering.

Haar zienswijze legt het bestuur in september 2006 tijdens de jaarlijkse ledenvergadering aan u voor. Bent u het met het bestuur eens of juist niet. Laat van u horen; denk met ons mee! Het gaat om de toekomst van de VBMK!

De stand van zaken

De vraag die het bestuur zich in 2003 stelde was of de functie en werkwijze van de VBMK nog passend was voor de huidige vragen uit de maatschappij met betrekking tot het doel waar de VBMK ooit voor was opgericht. Een onderzoeksbureau moest daar duidelijkheid over verschaffen. En de uitkomsten van het gehouden onderzoek waren niet mis te verstaan: het draagvlak voor de VBMK was te smal, het ledental te klein, de daadkracht te beperkt en de doelstellingen te algemeen, c.q. te breed. Van de 3.600 monument te noemen kerkgebouwen of kloosters in Nederland was slechts een minderheid lid van de VBMK. En dat terwijl de ontkerkelijking almaar toeneemt, de financiën om dergelijke gebouwen te onderhouden steeds beperkter worden en beheerders zich voor een onnoemlijk zware taak gesteld zien om het cultureel erfgoed te behouden, daarvoor meer middelen moeten verwerven omdat reguliere inkomsten teruglopen en toch het gebouw en de vaak kostbare (zeker in cultuurhistorisch opzicht) inventaris niet ten prooi willen laten vallen aan verval of onjuist gebruik.

Organisaties voor het beheren van gebouwen zijn er al genoeg, maar die houden zich slechts bezig met 'de stenen'. De VBMK heeft zich in de afgelopen jaren weten te onderscheiden door zich meer en meer bezig te houden met de problematiek van meervoudig gebruik van religieuze gebouwen en was/is om die reden dan ook regelmatig sparring partner van kerkbeheerders om te zien wat binnen de te stellen randvoorwaarden mogelijk is om extra inkomsten te verwerven en wat daarvan de consequenties zijn. En omdat ieder kerkgebouw weer anders is, de kerkbesturen allemaal verschillen van elkaar, is het in 9 van de 10 gevallen maatwerk. Daarmee komt de vereniging een beetje in een spagaat, want waarop moet ze zich nu focussen? De oorspronkelijke doelstellingen waren veel breder en algemener, maar de ontwikkeling in de loop der jaren vragen duidelijk een te maken keuze voor de toekomst.

Keuze van beleid

Na een uitvoerige discussie in het bestuur is er een keuze gemaakt: de VBMK zal zich als vereniging primair bezig gaan houden met het meervoudig gebruik van monumentale religieuze gebouwen. Dat wordt de kernactiviteit. Met name de kerkbeheerders die naast het religieuze gebruik van hun kerkgebouw andere activiteiten willen ontwikkelen om inkomsten te genereren kunnen terecht bij de VBMK. De VBMK ziet het als haar taak te werken aan competentieontwikkeling bij de kerkbeheerders, dus er voor te zorgen dat er een aanbod komt van cursussen die kunnen helpen bij alle facetten van meervoudig gebruik en de zorg voor- en het behoud van de (cultuurhistorisch) roerende zaken. Denk daarbij aan programmaontwikkeling, marketing, voorlichting, publiciteit, inrichting en/of aanpassingen van het kerkgebouw voor de veranderde doelstellingen, c.q. een ander publiek en de daarbij horende eisen van overheidsinstellingen, vergunningen, fiscale- en juridische zaken. Maar ook kennisuitwisseling, het verbeteren en verstevigen van de onderlinge contacten tussen kerkbeheerders en andere relevante partijen, zoals andere erfgoedinstellingen. Ook ziet het VBMK het als haar taak de aangesloten leden te vertegenwoordigen en/of haar belangen te verdedigen bij zaken van overheidswege die de leden aangaan. Een club van leden die een gezamenlijk belang dient staat immers sterker dan een enkeling. En hoe groter de club, hoe sterker het geheel. De VBMK ziet het dan ook als een van de doelstellingen voor de komende jaren om meer potentiële leden te interesseren voor de vereniging. Een groei-doelstelling van 200% is daarbij wellicht ambitieus, maar zeker geen onmogelijke opgave. Bij het halen van deze doelstelling zal de VBMK al een derde van het totale bestand aan monumentale kerkgebouwen vertegenwoordigen op het vlak van meervoudig gebruik. Daarmee is het een partij van belang, waar overheden rekening mee zullen gaan houden. Maar ook kan een sterke vereniging een stevig en interessant cursusaanbod regelen, worden de aangesloten kerkbeheerders meer en meer deskundig op het gebied van relevante gebieden, noodzakelijk voor meervoudig gebruik. Daarmee neemt de kwaliteit van het gebodene toe en zal de belangstelling voor het gebruik van deze kerkgebouwen door andere partijen toenemen, met

als gevolg een betere financiële basis voor de kerkbeheerders. En daar was het nu juist allemaal om te doen!

Doelstellingen nieuw beleid

Samengevat

1. Bevordering meervoudig gebruik religieuze gebouwen in Nederland .
2. Professionalisering meervoudig kerkbeheer.
3. Belangenbehartiging.

De rol van de VBMK

1. **Bevordering meervoudig gebruik religieuze gebouwen in Nederland.**
Daar valt onder: Vertegenwoordiging/c.q. contacten met organisaties die raakvlakken hebben met_ of van belang kunnen zijn voor de VBMK; Organiseren van uitwisselingsbijeenkomsten tussen (locale) partijen; Versterken netwerkfunctie vereniging; Organiseren publiciteit/pr rond geslaagde voorbeelden; Adviesfunctie voor kerken die overwegen meervoudig gebruik toe te staan en/of helpen bij opstart.
2. **Professionalisering meervoudig kerkbeheer.**
Belangrijkste doel lijkt hier bij kennisontwikkeling. VBMK moet spilfunctie hebben in het bij elkaar brengen van vraag en aanbod op het gebied van scholing. Welke behoeften zijn er bij meervoudig gebruik in het kader van kennisontwikkeling en welke cursussen worden waar en wanneer gegeven. Ook het organiseren van expertmeetings, waarbij men vraag en antwoord bij elkaar brengt, kan hierbij een belangrijke rol spelen.
3. **Belangenbehartiging.**
Dat kan zijn door de vertegenwoordiging in/bij relevante partijen, maar ook als lobby bij locale, regionale en landelijke overheden; Ook: aandacht vragen voor de specifieke positie van het kerkgebouw als cultureel erfgoed in een gesecculariseerde samenleving.

De rol van het bestuur

Een van de belangrijkste uitgangspunten hierbij is dat het bestuur niet alles zelf moet willen doen. Dat kan ze ook niet. Op basis van het te schrijven takenplan worden mensen gezocht, die deze taken samen met het bestuur willen realiseren. Zonder actieve leden is de vereniging een papieren organisatie!

Het actieplan

M.b.t. de vereniging:

- a. Omschrijven takenplan n.a.v. beleidsuitgangspunten;
- b. Versterken bestuur met mensen die dit takenplan kunnen uitvoeren;
- c. Versterken netwerkfunctie vereniging (zowel naar binnen als naar buiten);
- d. Versterken (financiële) draagvlak vereniging (meer leden en nieuwe subsidiebronnen).

M.b.t. professionalisering:

- e. Inventarisatie kennisbehoefte en kennisaanbod;
- d. Scholingsaanbod_plan maken en distribueren/afspraken met aanbodzijde en inventarisatie hoeveel gebruik hiervan wordt gemaakt;
- f. Expertmeetings organiseren (kennis_uitwisseling) en behoeftepeilingen houden (aanbod hierop afstemmen);
- g. Steunpuntfunctie voor kerken die naar meervoudig gebruik willen (informereren / advies / klankbord / verwijzing).

Als de ledenvergadering in 2006 instemt met deze koerswijziging gaat het bestuur aan de slag. Iedereen, die meent hieraan een bijdrage te kunnen leveren wordt van harte uitgenodigd mee te helpen aan het behalen van de nieuwe doelstellingen. Meldt u aan bij het bureau van de vereniging per e-mail (vbmkn@erfgoedhuis-zh.nl) of telefonisch (alleen op woensdag: 015 2154395) of per fax (015 2154399). Werk mee aan een sterke VBMK!